

Dot. incydentu nr: 1632/14

UCHWAŁA

PAŃSTWOWEJ KOMISJI BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Po rozpatrzeniu w dniu 1 października 2014 r., przedstawionych przez organizatora skoków informacji o okolicznościach zaistnienia zdarzenia lotniczego spadochronu Navigator 260, które wydarzyło się 12 września 2014 r. w Chrcynnie – lądowisko EPNC, działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylającego dyrektywę 94/56/WE¹**, Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała informacje zawarte w zgłoszeniu za wystarczające i podjęła decyzję o zakończenia badania.

Informacje/raport o zdarzeniu

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Skoczek (182 skoki) wykonał skok z wysokości 1300 m. Spadochron otworzył po wykonaniu około 8 s opóźnienia. Po prawidłowym otwarciu spadochronu odhamował linki sterownicze, a następnie jedną z linek sterowniczych ściągnął na pełne wyciągnięcie ręki. Spadochron wszedł w szybkie i głębokie obroty. W pewnym momencie nastąpiło otwarcie pokrowca spadochronu zapasowego. Spadochron wyciągający spadochronu zapasowego oddzielił się od pokrowca na długość taśmy łączącej, a dalszy proces otwarcia zatrzymał się na nitce kontruującej system Skyhook. Skoczek nieświadomy zaistniałej sytuacji, nadal wykonywał spadochronem manewry, mające na celu wytracenie wysokości i zbudowanie rundy do lądowania. Wylądował prawidłowo w wyznaczonym rejonie.

Z analizy zdarzenia wynika, że wykonywanie gwałtownych manewrów nawet na stosunkowo dużej czaszy, lecz przy dużym ciężarze skoczka (125 kg) poniżej² 400 m, doprowadziło do przekroczenia progowej wartości prędkości opadania (20 m/s), wystarczającej do zadziałania automatu spadochronowego Vigil II, ustawionego w trybie „Student”.

Przyczyny zdarzenia lotniczego:

Wykonywanie gwałtownych manewrów poniżej określonej wysokości i prędkością pionową większą niż niezbędna do zadziałania automatu spadochronowego, co spowodowało zainicjowanie otwarcia spadochronu zapasowego.

¹ Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35

² Zgodnie z instrukcją użytkownika automatu spadochronowego Vigil II, automat ustawiony w trybie „Student” powinien zadziałać, jeżeli skoczek opada z prędkością większą niż 20 m/s poniżej 317 m. Jednak, jeżeli sensor ciśnienia zamontowany w automacie znajduje się w strefie podciśnienia (za ciałem skoczka względem napływających strug powietrza), to wysokość zadziałania może być wyższa nawet o 80 m.

Działania profilaktyczne podjęte przez organizatora skoków:

W przypadku wykonywania skoków na spadochronie wyposażonym w automat typu lub w trybie przewidzianym dla ucznia-skoczka, poniżej określonej wysokości nie należy wykonywać gwałtownych manewrów, mogących spowodować niezamierzone zadziałanie automatu. W danym przypadku, gdy skoczek zamierzał wykonywać gwałtowne manewry, należało przed skokiem zmienić tryb ustawienia automatu ze „Student” (20 m/s poniżej 317 m) na „Pro” (35 m/s poniżej 256 m).

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa**.

Komentarz Komisji:

Komisja przypomina, że przekroczenie wartości wystarczających do zadziałania automatu podczas lotu na otwartej czaszy, szczególnie w przypadku wykonywania gwałtownych manewrów, może doprowadzić do splątania czaszy głównej i zapasowej. Taka sytuacja miała miejsce 20 sierpnia 2011 r. w Rybniku, gdzie śmierć poniósł uczeń-skoczek. Badanie tego wypadku zostało opisane w raporcie końcowym 1061/11.

Podpis nadzorującego badanie

podpis na oryginale